Διδυμότειχον Ἰωακείμ Ἰβηρίτη

Πετραλείφη Ἡ Ἱερισσός

Ἠλείκει δὲ ἡ ἀπογραφὴ τῶν τοιούτων παροίκων ὡς ἑξῆς: «Ὀφείλει δὲ ἡ τοιαύτη σεβ. Μονὴ τῶν Ἰβήρων κατέχειν καὶ ὅσα προσεκτήχεντο παρὰ τοῦ Πετραλείφη ἐκείνου κῦρ Θεοδώρου καὶ τοῦ Λάσκαρη κῦρ Μιχαήλ, ἀνενοχλήτως παντελῶς καὶ ἀταράχως καὶ δίχα τινὸς ἐπηρεαστικοῦ τρόπου, ἤγουν ἀμπελῶνας, χωράφια, ἐδαφίδια, προάστεια, ἐξαλείμματα καὶ ἄλλα ἕτερα, ἅτινα καὶ ὦσιν ἐν τῷ τοιούτῳ χωρίῳ Ἱερισσοῦ καὶ παρὰ τοῦ Πετραλείφη καὶ τοῦ Λάσκαρη, ὡς ἔφημεν προσκατεχόμενα. Καὶ δ' ἐν τῷ τοιούτῳ χωρίῳ Ἱερισσῷ καὶ τινες ἕτεροι πτωχοί, οἵτινες ὀφείλουσι παρὰ τῇ τοιαύτῃ Μονῇ ὑποκρατεῖσθαι, ἤγουν Γεώργιος ὁ Σιδηρᾶς... ὁ Γουνιάτης καὶ Κων. ὁ Καλοΐτης.

„Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς" 1933 σ. 69

Σημειώσαμεν τὰ ἀνωτέρω ὀνόματα, ὀλίγα ἐκ τῶν πολλῶν καὶ διὰ φιλολογικοὺς μὲν λόγους, ἀλλὰ κυρίως διὰ λόγους ἱστορικούς, ὡς εἶναι τὰ ἐπίθετα, Λούμηνος, Βουλγαρός, καὶ ἄλλα, κυρίως δὲ τὸ ὄνομα Πετραλείφη, ὅπερ ἀναφέρει Νικήτας ὁ Χωνιάτης (Βόννη 1593 Βιβλ. Β΄) ὡς ἑξῆς: «........ ἀλλὰ πάντες ἀνίκανοι πρὸς τὴν ἄνοδον, τὸ τοῦ κινδύνου μέγεθος εὐλαβούμενοι, ἐὰν Πετραλεῖφαι τινες αὐτάδελφοι τέσσαρες, ἐκ τοῦ τῶν Φράγγων γένους ὁρμώμενοι, καὶ κατὰ τὸ Διδυμότειχον τὴν οἴκησιν ἔχοντες, ἐπέβησαν πρῶτοι τῆς κρήμνου τῷ βασιλεῖ ἐπιθαρρήσαντες.....» σ. 70

Γνωστὸν εἶναι ὅτι Θεόδωρος ὁ Πετραλείφης ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωάννου, γαμβρὸς δὲ Δημητρίου τοῦ Κομνηνοῦ, συγγενοῦς Ἰωάννου τοῦ Βατάτζη τοῦ Βασιλέως τῆς Νικαίας. Θεόδωρος λοιπὸν ὁ Πετραλείφης ἀνεδείχθη μέγας εἰς τοὺς μεταξὺ Μιχαὴλ Ἀγγέλου Κομνηνοῦ καὶ Ἰωάννου Βατάτζη πολέμους, [redacted] ἰδίᾳ δὲ εἰς τοὺς ἐν Ἠπείρῳ καὶ Μακεδονίᾳ μεταξὺ Μιχαὴλ Ἀγγέλου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κομνηνοῦ καὶ Μιχαὴλ Παλαιολόγου σωζόμενοι, ὅπου ζητεῖται καὶ ἀφιερώνει τὰ ἐν Ἱερισσῷ καὶ παρὰ τὴν Ἱερισσὸν κτήματα διὰ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας παρέσχε καὶ ἅτινα κτήματα, θέλει ὅτι εἴτε καὶ μετὰ θάνατον, διὰ διαθήκης, προσηλωθῶσι καὶ ἀνατεθῶσιν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν τῶν Ἰβήρων.

Τὸν Θεόδωρον Πετραλείφην ἀναφέρει καὶ χρυσόβουλλον Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου (1310) ἐπικυροῦντος τὰ κτήματα τῇ αὐτῇ Μονῇ τῶν Ἰβήρων. Τὴν δ᾽ Ἱερισσὸν ὀνομάζει Σερισσόν, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἀναφέρεται μὲ τὸ ὄνομα Ἐρισσός. Λέγει δὲ τὸ χρυσόβουλλον «Τὰ εἰς τὸν Ἐρισσὸν χωράφια καὶ ἀμπέλια, ἅπερ εἶχεν ὁ Πετ[illegible] Θεόδωρος.

‹Ὁ ἐκδότης (Ἰωαννίδης [illegible]) [illegible] τὸ ἔγγραφον κατὰ τὸν «Προσκυνητ.» [illegible] τε Πρωταθηνοῦ Θεσσαλονίκης Νικολάου [illegible] Καβάσιλα [illegible] Σεβαστοῦ τε Σωτηρικοῦ [illegible] αὐτοκρατορικῶν νὰ λάβῃ τὴν ζωγραφίαν τε [illegible]. Τὸ ἔγγραφον σῴζεται ἐν τῇ Μονῇ Ἰβήρων. βλ. τὰ αὐτὰ σελ. 14–5 τοῦ αὐτοῦ [illegible] (τυπ. Ταγαρά).

Πράγα 10/23 Μαρτ. 1933